

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Dronning Louises Asyl

2024



Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.



[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan



”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har gennem de sidste to år og særligt siden 2023 haft fokus på legen og hvordan vi som fagpersoner kan støtte op om børnenes legekompetencer og deres mulighed for at fordybe sig i legen. Vi har derfor kigget på vores dag og de mange overgange der er og set på hvilke overgange der kunne undgås og tages væk. Vi har derudover haft fokus på hvordan vi kunne styrke børnenes proprioceptive sans gennem flere muligheder for ase/mase lege og fysisk bevægelse samt mulighederne for efterfølgende at kunne give kroppen en pause.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi gennemgår tiltagene på stue og personalemøder for at se om den ændring vi har lavet i læringsmiljøerne, har den ønskede effekt for børnene. Dette er primært gennem praksisfortællinger, observationer og gennem arbejdet med faglige handleplaner.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Vi har gennem det sidste år haft tre faglige oplæg. Det første var med Margrethe Andersen om arbejdet med den styrkede læreplan i praksis ift. at skabe flere muligheder for at børnene selv er med til at skabe deres hverdag. Hvordan vi kan arbejde med særligt, udsatte børn og hvordan vi skaber mere plads til leg og børnenes spor. Vi har arbejdet med at vores dag har tre lige store dele af voksenstyrede aktiviteter, af børneinitierede aktiviteter og aktiviteter hvor børn og voksne i en ligeværdig relation går på opdagelse i alverdens emner og lege.

Andet oplæg var med Nils Falk som særligt omhandlede leg og børns muligheder for fordybelse og deltagermuligheder. Herigennem har vi haft fokus på legemanuskripter og vi har fået en viden om hvordan

en leg bygges op og hvor lang tid der går før børnene faktisk er fordybet i leg. Vi var derfor nødt til at kigge på vores praksis og på hvor mange muligheder børnene havde for at fordybe sig i deres egen leg uden vi forstyrrede dem. Vi har derfor skruet ned for fastlagte aktiviteter, samlinger mm for at give børnene mulighed for fordybelse ved at frede deres leg. Derudover er der sat fokus på de særligt sårbare eller udsatte børn og deres deltagelsesmuligheder i leg og i børnefællesskabet og vigtigheden af den voksnes rolle for at dette lykkes. Vi har derfor ikke faste ugeplaner med krea hver onsdag eller turdag tirsdag, men i stedet en bred palette af aktiviteter som børnene dels selv kan vælge sig på, aktiviteter som vi vælger for en særlig gruppe børn hvor vi ser der er et behov eller som passer ind i det som børnegruppen har brug for lige nu eller er optagede af.

Tredje oplæg var med Connie Nissen omkring børns sansemotorisk sansemotorik, sensorisk bearbejdning samt velregulerede voksnes betydning for sunde børnefællesskaber.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø



”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Vi blev gennem de faglige oplæg nysgerrige på vores praksis og på børnenes leg for herigennem at opnå den bedst mulige trivsel, udvikling, læring og dannelse for alle børn. Vi havde børn som umiddelbart ikke havde særlig mange eller gode lege kompetencer og som havde svært ved at blive en del af det store børnefællesskab. Vi gik derfor på jagt i vores praksis i dagligdagen for at se hvor vi kunne ændre på noget for at forbedre dette.

Første skridt var at se på hvordan vores børnegruppe legede og hvordan de via leg lærte at forhandle, afvise eller inddrage hinanden og hvordan de sprogligt kunne få deres tanker og fantasi til at leve.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Vi har løbende taget billeder af børnene i dagligdagen og på de billeder ses hvordan legen er blevet en helt central del af dagligdagen på børnenes præmisser og en tydelig del af deres univers.

Vi kan se det på de børn vi har som har haft svært ved at lege eller være en del af fællesskabet. Der kan vi via praksisfortællinger, observationer og forældresamtaler se at det har gjort en tydelig forskel.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Vi kan se at børnegruppen er blevet mere harmonisk og at børnene har tilegnet sig flere og bedre legekompetencer. Vi kan se at de i højere grad kan fordybe sig længere tid i en leg, når vi ikke hele tiden forstyrrer dem. Når vi følger børnene og deres spor samt lyst til bevægelse ser vi at de helt naturligt selv vælger mere stillesiddende og fordybende aktiviteter efterfølgende fordi kroppen har fået ro af at bevæge sig.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Vi har lavet vores hverdag om, så børnene i langt højere grad selv har mulighed for at bestemme hvordan deres dag skal se ud. Vi tilbyder forskellige aktiviteter som børnene kan vælge sig ind på. Vi tilbyder mange forskellige aktiviteter som både giver mulighed for fysisk aktivitet, musik/rytmik, kreative aktiviteter, fordybelse, konstruktion og meget mere. Vi har justeret vores praksis til ikke kun at have voksenstyrede aktiviteter og forløb, men at de voksne i langt højere grad kigger på børnegruppen og på hvilke behov de har samt hvad de har brug for. Derefter bliver der sat aktiviteter i gang eller børnene får lov til at fortsætte deres leg.

Inddragelse af forældrebestyrelsen



”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

På hvert bestyrelsesmøde gennemgås to-tre læreplanstemaer (de røde blade i blomsten) og det pædagogiske grundlag (de blå blade i blomsten) På denne måde når vi igennem alle blade i løbet af et år. Personalerepræsentanterne gennemgår hvordan der arbejdes med punkterne samt hvad man ellers har været særligt optaget af.

Det fremadrettede arbejde



”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

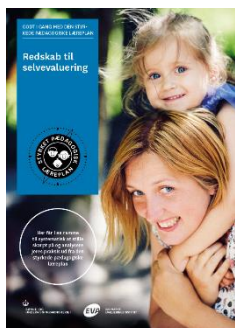
Vi er slet ikke færdige med at dygtiggøre os indenfor leg. Vi skal fortsat have fokus på hvordan vi gennem leg skaber bedre og flere deltagelsesmuligheder for alle børn. Vi har endnu et oplæg med Connie Nissen i november måned og en kursusdag med Tea Thyrrø i april.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

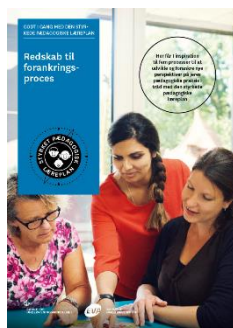
Vi har justeret vores styrkede pædagogiske læreplan således at de ting vi har og fortsat arbejder med er skrevet ind og bliver en del af det fundament som alle arbejder ud fra.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud



Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.



Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.



Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.



Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud



BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC